Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

11 päivänä huhtikuuta 2013 *

Muutoksenhaku — Kilpailu — Kartelli tai muu yhteistoimintajärjestely — Italian raakatupakan oston ja ensijalostuksen markkinat — Tilanne, jossa yhteisvastuussa oleva yhteisvelallinen maksaa sakon — Oikeussuojan tarve — Todistustaakka

Asiassa C-652/11 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan nojalla 15.12.2011 tehdystä valituksesta,

Mindo Srl, joka on selvitystilassa, kotipaikka Rooma (Italia), edustajinaan avvocato G. Mastrantonio, avvocato C. Osti ja avvocato A. Prastaro,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

Euroopan komissio, asiamiehinään N. Khan ja L. Malferrari, avustajinaan avvocato F. Ruggeri Laderchi ja avvocato R. Nazzini, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja G. Arestis sekä tuomarit J.-C. Bonichot ja A. Arabadjiev (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: V. Trstenjak,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Malacek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 15.10.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

tuomion

1 Mindo Srl (jäljempänä Mindo) vaatii valituksellaan kumottavaksi unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-19/09, Mindo vastaan komissio, 5.10.2011 antaman tuomion (Kok., s. II-6795), jolla unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Mindon kanteen, jossa Mindo vaati [EY] 81 artiklan 1 kohdan mukaisesta menettelystä (Asia COMP/C.38.281/B.2 – Italian raakatupakka-ala) 20.10.2005 tehdyn komission päätöksen K(2005) 4012 lopullinen (EUVL 2006, L 353, s. 45; jäljempänä riidanalainen päätös) osittaista kumoamista tai muuttamista sekä toissijaisesti Mindolle määrätyn sakon määrän alentamista.

Asian tausta ja riidanalainen päätös

2 Mindo on italialainen yhtiö, joka on tällä hetkellä selvitystilassa ja jonka pääasiallisena toimintana on raakatupakan ensijalostus. Se oli alun perin perheyritys, jonka Dimon Inc:n tytäryhtiö osti vuonna 1995. Kyseisen hankinnan jälkeen yhtiön toiminimeksi tuli Dimon Italia Srl. Sen yhtiöosuudet myytiin 30.9.2004 neljälle yksityishenkilölle, joilla ei ollut mitään yhteyttä Dimon-konserniin, ja sen toiminimeksi tuli Mindo. Dimon Inc. sulautui vuoden 2005 toukokuussa Standard Commercial Corporation -yhtiön kanssa, ja ne muodostivat uuden kokonaisuuden nimeltä Alliance One International Inc. (jäljempänä AOI).

3 Euroopan yhteisöjen komissio sai 19.2.2002 hakemuksen sakkoimmuniteetista Deltafina SpA:lta, joka on yksi raakatupakan jalostajista Italiassa.

4 Komissio sai 4.4.2002 Mindolta – jonka nimi tuolloin oli vielä Dimon Italia Srl – hakemuksen sakkoimmuniteetista ja toissijaisesti mahdollisen sakon alentamista koskevan hakemuksen sekä 8.4.2002 tiettyjä todisteita.

5 Komissio ilmoitti 9.4.2002 vastaanottaneensa sekä Mindon sakkoimmuniteettihakemuksen että sen mahdollisen sakon määrän alentamista koskevan hakemuksen. Komissio ilmoitti mainitulle yhtiölle siitä, ettei sen immuniteettihakemus täyttänyt sakoista vapauttamisesta ja sakkojen lieventämisestä kartelleja koskevissa asioissa annetun komission tiedonannon (EYVL 2002, C 45, s. 3) mukaisia edellytyksiä.

6 Komissio teki 20.10.2005 riidanalaisen päätöksen, jossa se totesi, että riidanalaisessa päätöksessä tarkoitetut Italian raakatupakan tuottajat, mukaan lukien Mindo, olivat vuoden 1995 ja vuoden 2002 alun välisenä aikana syyllistyneet useisiin menettelyihin, jotka merkitsivät yhtenä kokonaisuutena pidettävää jatkettua EY 81 artiklan 1 kohdan rikkomista.

7 Komissio täsmensi muun muassa, että koska konsernia, johon Mindo oli kuulunut kilpailusääntöjen rikkomisen aikana, ei ollut enää olemassa sen johdosta, että se oli sulautunut Standard Commercial Corporation -konserniin, AOI oli kahden konsernin oikeudellisena seuraajana riidanalaisen päätöksen adressaatti. Mindo oli Dimon Italia Srl:n oikeudellisena seuraajana myös kyseisen päätöksen adressaatti.

8 Komissio vahvisti Mindolle määrätyn sakon laskentapohjaksi 12,5 miljoonaa euroa, ja se korotti laskentapohjaa 25 prosentilla rikkomisen erittäin vakavan luonteen perusteella ja 60 prosentilla rikkomisen keston – kuusi vuotta ja neljä kuukautta – perusteella. Komissio rajasi mainitun yhtiön vastuun 10 prosenttiin sen edellisen tilikauden liikevaihdosta. Se hyväksyi Mindon tekemän, sakon alentamista koskevan hakemuksen ja alensi sakkoa yhteistyön perusteella 50 prosenttia. Näin ollen komissio vahvisti Mindolle ja AOI:lle määrättävän sakon määräksi 10 miljoonaa euroa, josta AOI on vastuussa kokonaan ja kantaja yhteisvastuussa ainoastaan 3,99 miljoonan euron osalta.

9 AOI maksoi 14.2.2006 kokonaisuudessaan sakon, jonka komissio oli määrännyt sille ja Mindolle.

10 Mindo asetettiin selvitystilaan 4.7.2006, mutta se ei missään vaiheessa ilmoittanut asiasta unionin yleiselle tuomioistuimelle.

11 Mindo teki 5.3.2007 Tribunale ordinario di Roma, sezione fallimentaressa konkurssin, akordin, valvotun hallinnon ja selvitystilan sääntelystä 16.3.1942 annetun kuninkaan asetuksen nro 267 (regio decreto 16 marzo 1942, n° 267, recante disciplina del fallimento, del concordato preventivo, dell'amministrazione controllata e della liquidazione coatta amministrativa), sellaisena kuin se on muutettuna, (GURI 6.4.1942, Supplemento ordinario nro 81) 161 §:n nojalla hakemuksen pääsystä akordimenettelyyn, johon sisältyy omaisuuden luovutus. Mainittu tuomioistuin hyväksyi Mindon ehdottaman akordin 27.11.2007 antamassaan ratkaisussa.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

12 Mindo vaati unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 20.1.2006 jättämässään kannekirjelmässä unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan riidanalaisen päätöksen osittain ja toissijaisesti alentamaan sen sakon määrää, joka oli määrätty Mindolle ja yhteisvastuullisesti AOI:lle.

13 Istunnossa, joka pidettiin 29.11.2010, komissio, joka oli joitakin päiviä aikaisemmin saanut tiedon siitä, että kantaja oli ollut selvitystilassa heinäkuusta 2006 lähtien, väitti, että Mindo oli menettänyt oikeussuojan tarpeensa. Unionin yleinen tuomioistuin kehotti näin ollen Mindoa toimittamaan sille kaikki tiedot ja asiakirjat kaikista mahdollisista sopimuksista, jotka se oli tehnyt AOI:n kanssa siitä, että AOI maksaisi sakon ja voisi nostaa kanteen periäkseen takaisin osan maksamastaan sakosta. Mindo noudatti kehotusta.

14 AOI vastasi 30.3.2011 päivätyllä kirjeellä unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin ja totesi, ettei se ollut vielä nostanut takaisinperintäkannetta Mindoa vastaan, koska sen mielestä oli parempi odottaa unionin yleisessä tuomioistuimessa käytävän oikeudenkäynnin tulosta.

15 AOI selitti ensiksi, että toteuttaakseen tällaisen toimenpiteen se olisi hyvin todennäköisesti joutunut vaatimaan tuomiota saadakseen maksun ja tällaiseen tuomioon perustuvan maksumääräyksen ja että jos sakko olisi kumottu kokonaan tai osittain, sen olisi täytynyt palauttaa takaisin maksettu määrä Mindolle korkoineen, mikä olisi tehnyt koko menettelystä hankalan, kalliin ja pitkän. AOI katsoi seuraavaksi, ettei sen vaatimus ollut vanhentunut ja ettei se vanhentuisi ennen unionin yleisessä tuomioistuimessa käytävän oikeudenkäynnin päättymistä. Lopuksi se korosti sitä, ettei akordimenettelyn olemassaolo estänyt velkojaa saattamasta asiaa toimivaltaisten tuomioistuinten käsiteltäväksi, jotta se voisi saada vahvistustuomion akordimenettelyssä olevaa velallista vastaan ja vaatia maksumääräystä heti, kun vahvistustuomio on annettu.

16 Tarkasteltuaan asiaan liittyviä olosuhteita ja erityisesti esitetyn vaatimuksen kohdetta unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei Mindo ollut osoittanut, että sillä olisi ollut jo syntynyt ja edelleen olemassa oleva oikeussuojan tarve käsiteltävässä asiassa, ja että tämän vuoksi lausunnon antamisen tästä kanteesta piti raueta.

Asianosaisten vaatimukset

17 Mindo vaatii valituksessaan valituksenalaisen tuomion kumoamista kokonaisuudessaan, asian palauttamista unionin yleiseen tuomioistuimeen, jotta tämä tutkisi sen aineellisesti uudelleen, ja komission velvoittamista korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut.

18 Komissio vaatii valituksen hylkäämistä ja Mindon velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valituksen käsittely

19 Mindo vetoaa valituksensa tueksi kahteen valitusperusteeseen. Ensimmäisen valitusperusteensa yhteydessä se väittää pääasiallisesti, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen arvioidessaan virheellisesti Mindon tilanteen ja todetessaan näin ollen, ettei sillä ollut oikeussuojan tarvetta. Toinen valitusperuste on esitetty toissijaisesti, ja se koskee sitä, että AOI:n ja Mindon oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin on loukattu.

20 Komissio väittää, että ensimmäisen valitusperusteen tutkittavaksi ottamista koskevat edellytykset puuttuvat selvästi ja että toinen valitusperuste on selvästi perusteeton.

Ensimmäisen valitusperusteen tutkittavaksi ottaminen

21 SEUT 256 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan, Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisen kohdan ja unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 168 artiklan 1 kohdan d alakohdan ja 169 artiklan 2 kohdan mukaan valituksessa on ilmoitettava täsmällisesti sekä se, miltä kaikilta osin tuomion kumoamista vaaditaan, että ne oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin erityisesti halutaan vedota tämän vaatimuksen tueksi (ks. asia C-274/99 P, Connolly v. komissio, tuomio 6.3.2001, Kok., s. I-1611, 121 kohta ja asia C-646/11 P, 3F v. komissio, tuomio 24.1.2013, 51 kohta).

22 On todettava, että Mindo on vedonnut unionin yleisen tuomioistuimen tekemiin oikeudellisiin virheisiin yksilöimällä riittävän täsmällisesti sen, miltä kaikilta osin valituksenalaisen tuomion kumoamista vaaditaan – erityisesti sen 87 kohdan – ja eritellyt ne syyt, joiden vuoksi se katsoo, että kyseisiin osiin liittyy tällaisia virheitä.

23 Komissio ei näin ollen voi perustellusti väittää, että ensimmäinen valitusperuste on jätettävä tutkimatta.

Ensimmäistä valitusperustetta koskeva asiakysymys

Asianosaisten lausumat

24 Mindo väittää ensinnäkin, että koska AOI on maksanut sakon koko määrän, siitä on Italian siviililain 2055 §:n 2 momentin ja 1299 §:n nojalla tullut sen velkoja. Saman lain 2946 §:n mukaan AOI:n oikeuteen vaatia Mindolta takaisinmaksua sovelletaan tavanomaista kymmenen vuoden vanhentumisaikaa. Unionin yleinen tuomioistuin on näin ollen tehnyt Mindon mukaan virheen, kun se on katsonut valituksenalaisen tuomion 85 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa, ettei riidanalaisen päätöksen kumoaminen tai muuttaminen hyödyttäisi Mindoa millään tavoin, koska AOI:n oikeus vaatia kanneteitse saatavansa takaisinmaksua on syntynyt sakon maksupäivänä ja sen kanneoikeuden vanhentumisaika on kymmenen vuotta.

25 Mindo väittää toiseksi, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, ettei ollut olemassa näyttöä siitä, että AOI:lla oli saatava Mindolta ja että AOI:lla olisi ollut mahdollisuus tai aikomus nostaa takaisinperintäkanne saatavan perimiseksi. Mindo toteaa yhtäältä, että se on osoittanut AOI:n hyväksi olevan saatavan olemassaolon esittämällä 16.3.1942 annettua kuninkaan asetusta nro 267 koskevia todisteita ja AOI:lla olevan takaisinperintää koskevan tosiasiallisen oikeuden vastauksessaan komission huomautuksiin, jotka koskivat Mindon unionin yleisen tuomioistuimen kehotuksesta esittämiä asiakirjoja. Toisaalta Mindo toteaa, ettei se ollut velvollinen näyttämään toteen AOI:n aikomusta periä saatavaa takaisin vaan yksinomaan sen tosiasiallisen oikeuden kanteen nostamiseen tässä tarkoituksessa.

26 Mindo väittää kolmanneksi, että unionin yleinen tuomioistuin on arvioinut virheellisesti todistustaakkaa, kun se on tuomionsa perustellakseen tukeutunut toteamukseen siitä, että ”ei voida sulkea pois” sitä, että AOI on ottanut vastuulleen Mindolle kuuluvan osan sakosta. Mindo on istunnossa täsmentänyt, että unionin yleisen tuomioistuimen tällainen toteamus merkitsi sitä, ettei Mindolla ollut minkäänlaista keinoa puolustautua, ja samalla todistustaakan kääntämistä. Mindo toteaa, että unionin yleisen tuomioistuimen kokonaisarviointi Mindon oikeussuojan tarpeen puuttumisesta perustuu spekulatiivisiin näkökohtiin, joissa viitataan AOI:n aikeisiin ja muihin sattumanvaraisiin seikkoihin, jotka ovat vailla merkitystä.

27 Komissio vastaa tältä osin, että Mindolle kuuluvan sakon osan on maksanut kokonaan AOI, joka valituksenalaisen tuomion julistamispäivänä ei ollut vieläkään nostanut kannetta periäkseen sen takaisin, ja että kyseisten kahden kokonaisuuden välillä oli olemassa peitelty sopimus, jonka mukaan AOI otti vastuun Mindon kilpailusääntöjen rikkomista merkitsevästä toiminnasta.

28 Komission mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei ole perustanut argumentaatiotaan Italian oikeuteen liittyviin näkökohtiin vaan tosiseikkoihin perustuviin havaintoihin, jotka eivät tue näkemystä siitä, että AOI:lla oli oikeus nostaa Mindoa vastaan takaisinperintäkanne. Komissio on täsmentänyt tältä osin istunnossa, että sen mukaan ”tavallisessa tilanteessa” ja muun järjestelyn puuttuessa siitä, että AOI maksoi Mindolle kuuluvan sakon osan, seurasi voimassa olevan Italian oikeuden mukaan se, että AOI:lle syntyi kanneoikeus Mindoa vastaan kyseisen määrän takaisin perimiseksi, mutta että unionin yleinen tuomioistuin, joka tukeutui esitettyyn näyttöön, on katsonut, että AOI:n ja Mindon välillä oli selvästi tehty sopimus, jonka nojalla AOI:lla ei enää ollut oikeutta toimia Mindoa vastaan tässä tarkoituksessa.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

29 On muistettava, että velvollisuus perustella tuomiot perustuu Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 36 artiklaan, jota sovelletaan saman perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 81 artiklan nojalla unionin yleiseen tuomioistuimeen. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin yleisen tuomioistuimen tuomion perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä unionin yleisen tuomioistuimen päättely siten, että niille, joita päätös koskee, selviävät sen syyt ja että unionin tuomioistuin voi tutkia päätöksen laillisuuden (ks. asia C-288/11 P, Mitteldeutsche Flughafen ja Flughafen Leipzig-Halle v. komissio, tuomio 19.12.2012, 83 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

30 Lisäksi on todettava, että jos perustelut puuttuvat tai ovat riittämättömät, rikotaan olennaista menettelymääräystä ja kyse on perusteesta, joka koskee oikeusjärjestyksen perusteita ja joka unionin tuomioistuinten on tutkittava viran puolesta (ks. vastaavasti C-265/97 P, VBA v. Florimex ym., tuomio 30.3.2000, Kok., s. I-2061, 114 kohta ja asia C-45/11 P, Deutsche Bahn v. SMHV, määräys 7.12.2011, 57 kohta).

31 On todettava, että useat valituksenalaisessa tuomiossa esitetyt päätelmät on edellä tarkoitetulla tavalla perusteltu puutteellisesti.

32 Ensinnäkin on muistettava, että komissio määräsi riidanalaisella päätöksellä AOI:lle ja Mindolle 10 miljoonan euron sakon ja täsmensi, että Mindo oli yhteisvastuussa 3,99 miljoonan euron maksamisesta. Kuten unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 82 kohdassa todennut, AOI maksoi sakon koko määrän 14.2.2006.

33 Unionin yleinen tuomioistuin on perustellusti todennut, että Mindo oli riidanalaisen päätöksen 2 artiklan mukaan yksi riidanalaisen päätöksen adressaatteina olleista yhtiöistä ja että se oli yhteisvastuussa sakon maksamisesta 3,99 miljoonan euron osalta.

34 Unionin yleinen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 85 kohdassa, ”ettei riidanalaisen päätöksen kumoaminen tai muuttaminen [Mindon] pyynnön perusteella hyödyttäisi sitä millään tavoin käsiteltävän asian olosuhteissa, koska yhteisvastuussa oleva yhteisvelallinen [AOI] on jo maksanut sille määrätyn sakon kokonaisuudessaan ja koska [AOI] – – ei ole vaatinut sitä maksamaan takaisin osaa maksetun sakon määrästä, vaikka sen maksamisesta on kulunut yli viisi vuotta”. Unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 87 kohdassa todennut lisäksi, ettei Mindo ollut osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla, että AOI:lla oli siltä saatava.

35 Mindo on kuitenkin väittänyt tältä osin unionin yleisessä tuomioistuimessa, että koska AOI maksoi sakon kokonaisuudessaan, AOI:n hyväksi syntyi saatava, jota Mindolta voidaan komission kyseisille yhtiöille määräämän sakon osan yhteisvastuullisena velallisena vaatia.

36 Mindon vastauksista unionin yleisen tuomioistuimen 6.1.2011 esittämiin kysymyksiin ilmenee lisäksi, että ”yhteisvastuullisen velvoitteen sitoma osapuoli voi suoritettuaan koko saatavan velkojalle vaatia muita yhteisvastuussa olevia velallisia maksamaan takaisin niiden nimissä maksetun velan määrän”. Huomautuksista, joita komissio on 21.2.2011 esittänyt asiakirjoista, jotka esitettiin unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan nojalla, ilmenee lisäksi, että asianosaisten välillä oli riidatonta, että Italian oikeudessa, joka koskee saatavan suorittamisesta yhteisvastuussa olevien osapuolten välisiä maksuja, AOI:lle annetaan oikeus vaatia Mindoa osallistumaan sakon maksamiseen.

37 Mainituista argumenteista huolimatta unionin yleinen tuomioistuin on todennut, ettei se, että AOI maksoi sakon koko määrän, riittänyt synnyttämään sen hyväksi sellaista saatavaa, jota Mindolta voitaisiin sakon yhteisvastuullisena velallisena vaatia. Tältä osin on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin on jättänyt perustelematta kyseisen arvionsa oikeudellisesti riittävällä tavalla.

38 Kuten valituksenalaisen tuomion 72 kohdasta ja oikeudenkäynti-aineistosta ilmenee, Mindo on useaan otteeseen nostanut esille kysymyksen AOI:n kanneoikeuden vanhentumisesta ja erityisesti väitteen siitä, että AOI:lla on alkaen siitä päivästä, jona se maksoi komission kyseisille kahdelle yhtiölle määräämän sakon koko määrän, oikeus nostaa Mindoa vastaan kanne saadakseen Mindon maksamaan oman osansa sakosta. Mindo on todennut, että kyseinen oikeus vanhentuu vasta 14.2.2016.

39 Unionin yleinen tuomioistuin on tältä osin tyytynyt kuitenkin toteamaan, että ”on kulunut yli viisi vuotta” siitä, kun AOI suoritti maksun, ja ettei Mindo ollut osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla, että AOI:lla ”on edelleen mahdollisuus” periä kyseinen saatava takaisin, tarkistamatta kuitenkaan, oliko AOI:n oikeus esittää kyseinen vaatimus vanhentunut, huolimatta siitä, että Mindo oli vedonnut unionin yleisessä tuomioistuimessa Italian oikeuden säännöksiin, jotka koskevat yhteisvastuullisen yhteisvelallisen kanneoikeuden kymmenen vuoden vanhentumisaikaa, ja siitä, että tässä yhteydessä esitetyt argumentit oli esitetty riittävän selvästi ja täsmällisesti, jotta unionin yleinen tuomioistuin saattoi ottaa niihin kantaa.

40 Tässä tilanteessa on katsottava, ettei unionin yleinen tuomioistuin voinut sillä perusteella, että AOI oli maksanut Mindon velan, mutta selittämättä mitenkään sitä, miksi kyseinen maksu ei riittänyt synnyttämään saatavaa AOI:n hyväksi, katsoa – kuten se on tehnyt valituksenalaisen tuomion 85 ja 87 kohdassa –, ettei riidanalaisen päätöksen kumoaminen tai muuttaminen hyödyttäisi Mindoa millään tavoin ja ettei Mindo ollut osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla, että AOI:lla oli siltä saatava.

41 Edellä esitetystä seuraa, että koska unionin yleinen tuomioistuin on näin ollen jättänyt vastaamatta keskeiseen osaan Mindon argumentaatiosta, se on jättänyt noudattamatta perusteluvelvollisuutta, joka sille kuuluu Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 36 artiklan – jota sovelletaan saman perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 81 artiklan nojalla unionin yleiseen tuomioistuimeen – nojalla.

42 Unionin yleinen tuomioistuin on todennut toiseksi valituksenalaisen tuomion 87 kohdassa, että vaikka oletettaisiin, että AOI:lla olisi saatava Mindolta, Mindo ei kuitenkaan ollut osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla myöskään sitä, että AOI:lla oli ”edelleen mahdollisuus” periä saatavansa.

43 Valituksenalaisen tuomion 71 kohdasta ilmenee kuitenkin, että Mindo on unionin yleisessä tuomioistuimessa todennut, että voimassa olevan Italian oikeuden mukaan AOI voisi vastaisuudessa nostaa sitä vastaan takautumiskanteen. Unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin 20.5.2011 antamassaan vastauksessa Mindo selitti muun muassa, että Italian oikeuden mukaan ”ennen tuomiota syntyneiden saatavien haltijat”, kuten AOI, voivat myös akordin täytäntöönpanon päätyttyä esittää Mindoa vastaan oikeudessa vaatimuksen saadakseen maksumääräyksen, kunhan ne noudattavat vahvistetussa akordissa kaikille velkojille määritettyjä osuuksia ja määräaikoja.

44 Vastatakseen tähän argumenttiin unionin yleinen tuomioistuin ei näin ollen voinut tyytyä toteamaan – kuten se on valituksenalaisen tuomion 91 kohdassa tehnyt –, ettei Mindo ollut selvittänyt millään tavalla syitä sille, miksi se luokitteli AOI:n ”aikaisemmaksi velkojaksi”, tai sille, miksi tämä ei ollut yrittänyt ilmoittaa saatavaansa.

45 Lisäksi on todettava, että vaikka Mindo väitti, että AOI:lla oli edelleen mahdollisuus vaatia saatavaansa, unionin yleinen tuomioistuin ei ottanut huomioon argumenttia, joka tältä osin osoittautui ratkaisevaksi ja jonka mukaan – kuten vastauksesta unionin yleisen tuomioistuimen 8.7.2011 esittämiin kysymyksiin ilmeni – akordi mahdollisti sen, että maksukyvytön yritys järjestelee velkansa uudelleen kaikkien velkojiensa kanssa ja jatkaa toimintaansa.

46 Tästä seuraa, ettei perusteluista, jotka unionin yleinen tuomioistuin esittää valituksenalaisessa tuomiossa, ilmene selkeästi ja yksiselitteisesti – siten, että unionin tuomioistuin voi tutkia päätöksen laillisuuden – syyt sille, miksi se katsoi, ettei Mindo ollut osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla, että AOI:lla oli edelleen mahdollisuus periä saatavansa, ja että näin ollen kyseiset perustelut eivät täytä tämän tuomion 29 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä asetettua vaatimusta.

47 Kolmanneksi unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 87 kohdassa todennut, että vaikka oletettaisiin, että AOI:lla oli saatava Mindolta, Mindo ei ollut osoittanut oikeudellisesti riittävällä tavalla myöskään sitä, että AOI:lla ”oli aikomus” periä saatavansa.

48 Unionin yleinen tuomioistuin on näin ollen vaatinut Mindolta, että tämä esittää näyttöä AOI:n aikomuksesta periä saatavansa. Tämä vaatimus ilmenee myös valituksenalaisen tuomion 91 kohdasta, jossa unionin yleinen tuomioistuin totesi, ettei Mindo ollut millään tavoin selvittänyt syitä sille, miksi AOI ei ollut edes yrittänyt ilmoittaa saatavaansa akordimenettelyssä eikä ollut vastustanut kyseistä menettelyä huolimatta vaikutuksista, joita tällaisella saatavalla olisi ollut muiden velkojien päätökseen hyväksyä akordiehdotus.

49 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee kuitenkin, että AOI ilmoitti 30.3.2011 päivätyssä kirjeessä ja vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kirjallisiin kysymyksiin, että se aikoi periä saatavansa Mindolta, ettei sen oikeus nostaa perintää koskeva kanne ollut vanhentunut ja että se odotti tätä varten nyt käsiteltävän asian aineellista ratkaisua. Näin ollen on todettava, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole arvioinut kyseistä asiakirjaa.

50 Unionin yleinen tuomioistuin on näin tehdessään asettanut Mindon oikeussuojan tarpeen edellytykseksi sen, että se näyttää toteen, että kolmannella osapuolella oli aikomus ryhtyä perimään saatavaansa kanneteitse. Unionin yleinen tuomioistuin on näin ollen tehnyt oikeudellisen virheen, koska se on asettanut Mindolle sen oikeussuojan tarpeen osoittamista varten todistustaakan, joka on ollut Mindon kannalta mahdoton.

51 Kun edellä esitetty otetaan huomioon, on todettava, että päätelmä, jonka unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt valituksenalaisen tuomion mainitussa 87 kohdassa, perustuu kyseisen tuomion 85 ja 88–92 kohdassa mainittuihin seikkoihin, jotka huomioon ottaen unionin yleinen tuomioistuin on mainitun tuomion 93 kohdassa katsonut, ettei ”voida sulkea pois sitä”, että AOI on ottanut vastuulleen Mindolle kuuluvan osan sakosta tai että se on luopunut oikeudestaan vaatia siltä korvausta.

52 Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee myös, että unionin yleinen tuomioistuin on vaatinut Mindoa esittämään sille kaikki merkitykselliset tiedot ja asiakirjat, jotka liittyvät mahdolliseen sopimukseen, jonka Mindo olisi tehnyt AOI:n kanssa ja joka koskee sakon maksamista AOI:n toimesta ja AOI:n mahdollisuutta vaatia takaisinmaksua maksetun sakon osasta. Tästä on huomautettava, että unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 92 kohdassa todennut itse, ettei asiakirjoissa, jotka Mindo esitti vastauksena kyseiseen kehotukseen, määrätty AOI:n hyväksi minkäänlaisesta takuusta tai korvauksesta komission sille mahdollisesti määräämän sakon tapauksessa.

53 Valituksenalaisen tuomion 93 kohdassa käytetty ilmaisu osoittaa, että mainitut seikat eivät ole ratkaisevia ja että kyse on pelkän todennäköisyyden toteamisesta. Sen toteaminen, ettei komission sellaisen päätöksen adressaatilla, jolla kyseiselle adressaatille määrätään sakko, ole oikeussuojan tarvetta, ei kuitenkaan voi perustua pelkkiin oletuksiin erityisesti silloin, kun unionin yleinen tuomioistuin ei ole ottanut riittävästi huomioon Mindon esittämiä seikkoja, joilla on pyritty tarjoamaan toisenlainen käsitys asiaan liittyvistä olosuhteista tai osoittamaan, että AOI saattoi edelleen nostaa takautumiskanteen ja periä takaisin ainakin osan saatavastaan.

54 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että koska yhtäältä unionin yleisen tuomioistuin ei ole perustellut arviointiaan riittävästi ja koska se on toisaalta asettanut Mindolle tämän kannalta mahdottoman todistustaakan, Mindo voi perustellusti väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen todetessaan, ettei Mindolla ollut oikeussuojan tarvetta.

55 Näin ollen ja ilman, että toista valitusperustetta tarvitsisi tutkia, valitus on hyväksyttävä ja valituksenalainen tuomio kumottava.

56 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan silloin, kun unionin yleisen tuomioistuimen päätös kumotaan, unionin tuomioistuin voi itse ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen, tai palauttaa asian unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi. Nyt käsiteltävä asia ei ole ratkaisukelpoinen.

57 Asia on näin ollen palautettava unionin yleiseen tuomioistuimeen, ja oikeudenkäyntikuluista on päätettävä myöhemmin.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-19/06, Mindo vastaan komissio, 5.10.2011 antama tuomio kumotaan.

2) Asia palautetaan unionin yleiseen tuomioistuimeen.

3) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Allekirjoitukset